

GLASILO TOVARNE SANITETNEGA MATERIALA - DOMŽALE

Polletno poslovanje

Za vodenje pravilne poslovne politike je potrebno med letom kontrolirati poslovanje. Da bi bili zaključki pravilni, moramo vzeti daljše obdobje, v katerem se že pojavijo vse značilnosti poslovanja. Najprej se ustavimo pri pregledu uresničevanja postavljenih ciljev. Koliko smo jih uspeli uresničiti, kažejo spodaj navedeni podatki:

- porabljena sredstva so manjša za 4 %
- dohodek je večji za 32 %
- pogodbene obveznosti so večje za 41 %
- zakonske obveznosti so večje za 8 %
- osebni dohodki so manjši za 2 %
- ostanek dohodka ali dobička pa je za 128 % večji.

alom znatno nad planirano višino. Ali smo uspešneje gospodarili, kot v lanskem prvem polletju? Na vprašanje nam bodo odgovorila spodnja primerjava, kjer bomo s pomočjo indeksov primerjali letošnje rezultate z lanskimi.

Vsebina	Indeks doseganja
Tkani ovoji	79
Virel in krep ovoji	41
Rezani ovoji	60
Konfekcionirana gaza	102
Blago	122
Obliži	81
Konfekcionirana vata	87
Vložki	86
Ostalo	104
Filtri	118
Celotna vrednost proizvodnje	97

Zelo različna izpolnitev planiranih rezultatov je sad nejasnosti gospodarskih razmer ob pričetku leta, preddevalvacijskih zalog materiala in pa seveda novih kapacitet, ki smo jih več ali manj izkoristili z isto delovno silo. Na visok porast dohodka in dobička je vplivalo tudi dejstvo, da planirane podražitve naših reprodukcijskih materialov ni bilo. Opaža se, da bodo z nedavno sporstitvijo cen, porastle cene tudi našim materi-

Vsebina	Indeks
Celotni dohodek	129
Porabljena sredstva	125
Dohodek	142
Pogodbene obveznosti	195
Zakonske obveznosti	78
Čisti dohodek	143
Za osebne dohodke	118
Ostanek dohodka	194

Iz tabele lahko torej razberemo da se je zelo povečal celotni dohodek, kar je ob relativno manjši rasti porabljenih sredstev povzročilo znatno povečanje dohodka in dobička nasproti I. polletju 1971.

Indeksi so izračunani na podlagi vrednostnih podatkov o doseženi in planirani proizvodnji po grupah, dobimo jih pa s primerjavo doseženih rezultatov s planskimi, pri tem pa predpostavljamo, da so planirane velikosti 100.

Planirano vrednost celotne proizvodnje torej nismo dosegli. Da nismo še bolj zaostali za planom, se moramo zahvaliti našemu širokemu asortimanu, kajti nekatere grupe izdelkov pa so znatno presegle plan.

Omeniti je treba visoko preseganje plana izdelave filtrov, blaga, konfekcionirane gaze in pa predvsem naših novih izdelkov.

Zaskrbnjuje pa je, da zaostajamo za planom pri naših klasičnih izdelkih in sicer pri ovajih, obližih, vati in vložkih.

Finančni plan pa smo dosegli kot sledi:

- celotni dohodek smo preseeli za 4 %

Precejšen je tudi porast sredstev za osebne dohodke, kar zagotavlja povečanje realnega osebnega dohodka našim delavcem.

Uspešnost gospodarjenja prikazujemo sintetično s kazalniki uspešnosti.

- Produktivnost (uspešnost delovne sile) se je povečala za 8,5 %. Z isto delovno silo smo dosegli za 8,5 % večjo proizvodnjo.
- Ekonomičnost (uspešnost vlaganja materiala) se je zmanjšala za 0,5 %.
- Rentabilnost (uspešnost poslovanja) pa je ostala na isti ravni.

Produktivnost se je povečala predvsem zaradi novih kapacitet oziroma modernizacije, precejšen pa je tudi vpliv večjega delovnega napora vseh članov kolektiva.

Ekonomičnost in rentabilnost ne kažeta na dobro gospodarjenje. Vendar pa moramo pri presoji teh kazalnikov upoštevati ekonomsko dejstvo, da razvoj poslovanja zahteva vedno več finančnih sredstev. To pomeni, da mora podjetje za isto velikost dobička, danes vložiti mnogo več denarja, kot pa ga je v preteklosti. Vzroki za to so predvsem dražji stroji in surovine, večje plače in pa zasičenost tržišča, kar povzroča večje prodajne stroške.

Gospodarjenje z obratnimi sredstvi se je izboljšalo zlasti v vidika vezave sredstev v zaloga in terjatvah. Najbolj se je zmanjšala vezava sredstev pri surovinah in materialu, dočim je drugod izboljšava manjšega pomena.

Pri gospodarjenju z osnovnimi sredstvi pa ostane še vedno naša skrb za čim boljše izkoriščanje kapacitet.

Povprečni netto osebni dohodek znaša 1.610,25 din, kar je za 20 % večji kot v lanskem polletju. Procent povečanja je večji kot porast življenjskih stroškov. Po metodi Zavoda SRS za statistiko pa znaša povprečje OD za I. polletje 1.550,00 ta OD je že verjetno nad republiškim povprečjem za tekstilno industrijo.

Gospodarjenje v letošnjem I. polletju je bilo torej sorazmerno dobro. Rezultati so nekaj večji zaradi polovice manjše amortizacije kot v preteklem letu.

V drugem polletju se moramo prizadevati za doseganje proizvodnega, predvsem pa za doseganje prodajnega plana pri izdelavi in prodaji vate, vložkov, obličev in ovojev, ker bomo s tem še povečali naš dohodek. Ravno tako pa je višina dohodka odvisna od prizadevnosti in gospodarnega obnašanja vseh članov kolektiva, ki sodelujejo v poslovnem procesu.

J. L.

Zakaj obveščati?

Udeležil sem se seminarja: »Organizacija obveščanja v delovni organizaciji — ter o poceni tiskanjem glasilu kolektiva«. Ampak ne biti v zmoti: ne kot urednik TOSAME, na seminar me je poslal občinski sindikalni svet. Seminar je bil v Kranju od 10. do 14. julija v impozantni stavbi hotela Creina, za katerega je vprašanje, če je tudi tako rentabilen, kot je lep.

Take in podobne seminarje redno vsako leto organizira delavska univerza Tomo Brejc iz Kranja skupaj z republiškim sindikalnim svetom. Vsekakor sta to verjetno glasili delovnih kolektivov in tudi strokovno pomagata pri nastanku in razvoju obveščanja v delovnih kolektivih nasploh. Vsekakor obstoječih rezultatov ne bi bilo, če ne bi pri tem z vso vztrajnostjo sodeloval Dušan Rebolj, ki je seminar tudi vodil.

Čeprav me je na seminar poslal domžalski sindikat, ne bom toliko mačehovski, da ne bi uporabljal pridobljene izkušnje tudi v Tosami. Veliko smo že storili v tej smeri. TOSAMA izhaja že osmo leto, pred dobrim mesecem so začele izhajati dnevne novice, pripravlja se tudi izboljšano ozvočenje. To vse skupaj ne more biti samemu sebi namen. Truditi se bo treba, da onlemeni-timo, to kar imamo, z novimi idejami z modernimi oblikami obveščanja. Kajiti povezanost vseh načinov informiranja lahko daje celovito in popolno obveščenost — torej čim bližje cilju!

Zakaj tolikšen poudarek na obveščanju?

Razvoj samoupravljanja je pri nas z zadnjimi ustavnimi spremembami prišel tako daleč, da vsak član delovne skupnosti odloča o stvareh, ki so zanj življenjskega, gospodarskega ali čisto osebnega pomena. Kako na naj odloča, če ni seznanjen s problemi? Zakaj je pri nas tolikokrat (skoraj) manjke okrog kakšnega problema? Preprosto zato, ker nismo odvoli seznanjeni. Pogovori za vokal vse-takor niso umestni, hkrati to lahko moti delovni zanos. Dobro obveščen delavec lahko dela, dobro dela in hkrati lahko odloča o stvarih, o katerih mora.

Morda bo kdo to moje pisanje vzela kar tako, bil je na seminarju zdaj pa pamet soli. Ne, tovariši, to so dejstva, ki jih pri nas kar malo preveč odriavamo na stran. V sedanjem položaju človeka — samoupravljalca pa so zelo, zelo pomembna.

Sicer pa, poglejmo si nekaj analiz,

ki jih je delala komisija za razvoj samoupravljanja pri RS ZSJ v Ljubljani. 19 odstotkov članov delavskih svetov ni vedelo kaj je to plan podjetja, in kdo v njem odloča, čeravno so odločali o njem. Tudi to je vzrok za mehanično dviganje rok na sejah samoupravnih organov. Analize za Slovenijo so tudi pokazale, da so posebno ženske slabo informirane, moški nekoliko bolj. Zakaj tako? Moški so že po naravi bolj usmerjeni v gospodarska gibanja, tako v podjetju kot drugod. Ženske ponavadi ne toliko. Taka opredeljenost je tudi posledica tisočletne patriarhalne miselnosti, češ: »Žena, bodi doma za štedilnikom z otroki, za drugo se ne brigaj!« Današnja družba tega ne prizna več, kljub temu so žene še vedno vezane na gospodinjsko delo. Ob koncu izmene hitijo domov, kjer jih navadno čaka še en »šiht«. Je tudi to vzrok, da je tako malo žena v predstavniških telesih, od zveze navzdol? Torej se morajo podjetja, kot je naše, še veliko bolj prizadevati, da v svoj krog obveščevanja zajame čimveč tudi takih žena. To govorim predvsem zato, ker je pri nas od vseh zaposlenih trideset žena, mater, in bi morali toliko bolj paziti na informiranje. Tudi od teh je odvisno, da bo tovarna pravilno delala, da bomo imeli dobre osebne dohodke. Stvar vseh nas je, vsakega posameznika, da odloča o širitvi tovarne. Tako bodo tudi sinovi in hčere dobile delo, ki smo jo širili tudi za nje. Samoupravljanje je že tako daleč, da ni več vse odvisno od vodilnih delavcev, tudi od našega DA ali NE, je še kako pomembno!

Kako je treba obveščati?

Vodilni delavci se morajo tega dobro zavedati. Predvsem oni morajo dajati podatke, jih posredovati v takšni obliki, da bodo vsem razumljivi. Vsaka delavka mora točno vedeti kako podjetje posluje, skratka kako »stoji«. Ustvariti je treba občutek pri ljudeh, da mu ni vseeno, če se kak artikel dela z izgubo, vzbuditi občutek, da je prav on gospodar podjetja. Vemo, če ima človek občutek lastnine, povsem drugače reagira, drugače dela in ravna z materialom. Čim ima delavec razumljive informacije, lahko pričakujemo, vprašanja na kakšni koli način ali poti. Seveda so svet na udaru vodilni delavci. Z dajanjem dopolnilnih podatkov, s pojasnjevanjem problema dobimo krogotok, ki je kar se da sklenjen. Torej, kaj vidimo? Z obveščanjem od zgoraj navzdol si-

Seminar ni bil samo zanimiv, tudi delaven

cer pridobimo nekaj, če pa te informacije v obliki vprašanj potujejo nazaj do posredovalca obveščila, smo s tem dosegli vse, namreč tudi interes delavca — človeka za problematiko.

Raziskovanja obveščanja v glasilih delovnih kolektivov

Raziskava, ki je temeljila na glasilih tovarn je pokazala zelo, zelo zaskrbljujoče rezultate. To delo je staro sicer že dve leti, zdaj lo je v teku nova raziskava in jo bo mo lahko primerjali z sedanjo. Vse analize so zbrane v drobni knjižici: »Vsebina glasil delovnih organizacij Slovenije«. To je pionirsko delo na področju Jugoslavije, če ne v vsem socialističnem svetu. Pokazalo se je torej, kaj pišemo in kako pišemo. Poiskal sem samo področje samoupravljanja iz te knjižice, predvsem zato, da bi videli kako malo se s to temeljno pravico delavca ukvarjamo v tovarniških časopisih. Koliko prostora posvečamo prav temu, v odnosu do druge vsebine. Samo 4,72% člankov govori o samoupravljanju. Torej glasila absolutno ne dosegajo tistega učinka na razvoj samoupravljanja, kot bi ga morala. Časopisi, ki so po tovarnah, bi praktično morali predstavljati most med vodstvom podjetja in delavci, nekako na sredi bi morali biti samoupravni organi.

Potem me je zanimalo, kdaj pišemo. Je to takrat, ko je nek sklep DS že sprejet ali prej, da bi vzpodbudil vse zaposlene k razmišljanju in lahko še vplivajo na odločitve svojega predstavništva. V 49 primerih od stotih pišemo kaj se je zgodilo, se pravi, da je sklep že sprejet. Ob momentu ko se sprejema pišemo v 42 primerih; s pet nemogoče, da se delavci med

seboj pogovorijo in s tem pripravijo tistega, ki se sprejema. Samo v vijo predlog, ki je mogoče boljši 8 primerih govorimo o tistem, kar se bo zgodilo ali sklepalo.

Ne vem, če se bo našel kdo, ki bi trdil nasprotno od mojega mišljenja. Pisati bo torej treba tako, da bomo vse zaposlene pritegnili, vzpodbudili interes za določen problem. Vsekakor prej predno sploh bo, recimo, seja DS. Kar za svojo glavo grem staviti, da bo marsikdo rekel: »TOSAMA« tega ne more, izhaja enkrat na mesec, velikokrat ne moremo čakati na njen izid, kjer bo objavljen tak članek. Tочно, to povsem drži; Zato glasilo samo samcato ne more nositi celotno težo bremena. Treba je obveščati tudi po drugih kanalih: dnevna obvestila, bilteni, oglasne deske, ozvočenje ipd. Nikar misliti, da smo zdaj, ko imamo glasilo, že naredili vse. Tu pa lahko tudi najdemo vzrok (govorim z določeno rezervo), da so se taki rezultati sploh pokazali.

Zanimivo je, recimo, kakšen odnos avtorji člankov postavljajo do vsebine. Ni vseeno ali nekdo samo poroča, ali se zavzame za določeno stvar. Kar v 76 primerih od stotih, je avtor kot poročevalec, v teh primerih absolutno ni zaslediti njegovih mnenj ali mnenja ljudi, ki jih ali zastopa ali za njih piše. Samo v slabih 15 primerih se avtor zavzame, ali nekako »propagira« svoje mnenje ali mnenje ljudi, ki so istega mišljenja. Vsekakor nevzodbuden rezultat. Izgleda tako, kot da vsi delavci samo prikimavajo, nikjer ni čutiti človekovega odnosa do problemov. Vsekakor bi razmerje moralo biti ravno obratno, vsaj pri ostalih oblikah informiranja, če že v glasilu to ni mogoče zaradi časovnih omejitev.

Samo še en podatek bi povedal

kljub že obsežnem sestavku. Enajst odstotkov člankov je od avtorjev iz vrst neposrednih delavcev. Torej izrazit primer, da nemalokrat pošiljamo r aznotere informacije od zgoraj navzdol, ni pa obratnega toka od spodaj navzgor. Vzrok — povedal sem ga že v odstavku: »Zakaj je treba obveščati.« To je čista resnica. To je resnica tudi v našem primeru. Resnica, ki obveščuje!
Milan Drčar

Proslava v Zadobravi

Osrednje slovensko praznovanje 4. julija dneva borcev je bila letos v Zadobravi pri Ljubljani. Od vseh strani so prihajale kolone bivših borcev z bojnimi zastavami, mladinci, taborniki, sindikati in gasilci s svojimi prapori, ki so v dneh pred praznikom hodili po partizanskih poteh.

Ne vem, če je bilo v Sloveniji že kdaj zbranih toliko praporov in bojnih zastav. Vsi so se razvrstili na veliki oder in tako razvrščeni predstavljali imponantno sliko. Na proslavi je govoril član sveta federacije tov. Edvard Kardelj, ki je s svojim govorom najprej obudil spomine na dneve pred vojno, med vojno in nanizal naše uspehe od osvoboditve, do danes. Ko je Edvard Kardelj govoril o današnjih problemih pri graditvi samoupravnega socializma je opozoril naj se Slovenci ne zavaramo in ne gledamo napak samo pri drugih češ, kaj imajo na Hrvaškem, v Srbiji in drugod, ko nacionalisti mislijo, da lahko rovarijo proti naši samoupravnemu socialističnemu ureditvi in dejal, da tudi pri nas nismo brez sovražnikov socializma nacionalistov, ki se pri nas najmočneje odraža v klerikalizmu, to je uporaba vere za vpliv na nacionalna čustva in vmešavanje vere v politiko.

Proslave v Zadobravi smo se udeležili tudi člani ZB iz naše tovarne, kamor smo se organizirano odpeljali z avtobusom; od koder tudi fotografija na strani 4.

Tone Dolenc

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje predrage mame CILKE KOSMATIN, se vsem sodelavcem in sodelavkam iz tkalnice ovojev najtopleje zahvaljujem za darovano cvetje, sveče, za številne izraze sožalja ter vsem, ki ste jo pospremili v njen zadnji dom.

Iskrena hvala tudi pevskeemu oktetu »TOSAMA«, kakor tudi sindikalni podružnici podjetja za finančno pomoč.

Olga Breznik

Vodenje s cilji

Poboljševanje poslovnih uspehov je način in pristop v poslovanju za povečanje dobička in rast podjetja o vlaganju primerne napora, splošnega in odločnega tima vodij. Takšen pristop nam pomaga, da poiščemo odgovore na naslednja vprašanja, ki se jih moramo vedno znova postavljati.

- Ali so cilji našega podjetja in naši operativni plani pravilno postavljeni in toliko realni, da nam omogočajo uresničitev naših dolgoročnih planov ob istocasnem poboljševanju rentabilnosti tekočega poslovanja?
- Ali delovne enote, službe in skupine ter posamezni vodje vedo kako morajo delati in kaj morajo delati za uresničevanje planskih nalog?
- Ali višji vodje dovoljujejo, da nam dragoceni, visokokvalitetni resursi (kadri, stroji, kapital) drsijo na področja slabšega izkoriščanja?
- Ali oni vlagajo vse svoje napore za uravnavanje stvari marginalnega — mejnega pomena in odklanjevanje stvari, ki sploh nebi smele obstojati?
- Ali je naš vodilni tim dovolj stimuliran in osebno angažiran za doseganje dobrih uspehov? Ali ima vodilni tim zadosti znanja in prakse?
- Kakšno delo planirati za bodočnost, če imamo pri tem v pogledu, zunanje nevarnosti, zmogljivosti konkurence in seveda tudi naše zmogljivosti in slabo-

sti ter, kateri bodo viri dohodka v bodoče?

Veliko strpnosti in dela bo potrebno da dobimo odgovore na gornja, za poboljševanje poslovnih uspehov, temeljna vprašanja.

Enostavne in improvizirane poti tu ni, ni tehnike, za poboljševanje poslovnih uspehov, brez uporabe znanosti, brez funkcionalne organizacije dela, brez utrjenih kratkoročnih in dolgoročnih ciljev, kot samoupravljalci od naše proizvodne aktivnosti pričakujemo. Poboljšati moramo učinkovitost vseh vodij. Z analizo in koordinacijo nalog bomo vsem zaposlenim, še posebno pomembno pa je to za vodje, omogočili da bo vsakdo lahko določil kaj se od njega pričakuje, da mora napraviti, kakšne rezultate mora dosegati.

Postaviti moramo realno ravnotežje med kratkoročnimi in dolgoročnimi cilji. Ker kratkoročni ukrepi, če niso v skladu z dolgoročnimi lahko zelo neugodno vplivajo na bodočnost. V skladu s cilji moramo tudi vodje usmenjati. Višji vodje se ne morejo ukvarjati s kratkoročnimi čisto operativnimi nalogami, oni morajo biti usmerjeni srednjeročno in dolgoročno.

Če bomo cilje nivoju ustrezno opredelili, koordinirali, naloge v enotah službah in sektorjih in med enotami službami in sektorji, kar pomeni funkcionalno delovanje organizacije, bomo vedno vedeli kdo do kakšne mere in kako je bil dol-

žan opraviti posamezno nalogo, kdo in do kakšne mere je odgovoren za neizvršeno nalogo. Potem ne bo neargumentarnih govoričenj, kako ta ali oni nič ne dela. Vedeli bomo kaj zahteva funkcija vodenja, da ni kriv podrejeni za slabo delo, če od svojega vodja ne dobi navodil za za delo.

Tone Dolenc

Še vedno neustrezen pristop

Ni moj namen kogarkoli in kakorkoli učiti. Mi vsi se moramo naučiti izkati to kar nam najbolj ustreza, to kar nam zagotavlja resnično enakopravnost. Če to resnično hočemo, če hočemo biti enakopravni moramo najprej spremeniti neustrezen pristop ob urejanju naših samoupravnih in delovnih odnosov.

Nihče kot posameznik ne sme imeti možnosti, da izsiljuje neke odnose, ki niso v skladu z našimi dogovori, nihče kot posameznik ne bi smel kar sam svojevolno predlagati članov komisij, z njimi manipulirati zdaj ta v komisijo, zdaj zopet iz komisije in drugi v komisijo. Pri tem pa gre samo za taktiziranje in intrigiranje, kako bo posameznik iz področja vprašani izvelkel kar najmočnejši adut v pogledu njegovega osebnega položaja, ki naj še nadalje ostane izjemen in v pogledu nalog delovnega mesta, da bo imel čim manj dela. Pri tem za posameznike »cilji opravičujejo vsa sredstva«, čeprav ta sredstva kvantitativno naše odnose in še malo niso v skladu z načeli »eden za vse, vsi za enega«, »samo delo in rezultati dela so osnova za materialni in družbeni položaj človeka v naši družbi«, »enakopravnosti« ipd. Neustrezen pristop imamo tudi ob sklicevanju sej samoupravnih organov, ko nič ne mislimo, čeprav v drugih prilikah o tem govorimo, na obveščeno, na to kdo je dolžan pripraviti predlog za reševanje posameznega vprašanja, ki predstavlja gradivo za sejo samoupravnega organa s katerim morajo biti seznanjeni vsi delavci pred sejo samoupravnega organa.

Zavedati se moramo, da če bomo nadaljevali s tako prakso ob sklicevanju sej samoupravnih organov, da bodo zastoj ustavna dopolnila, TOZD, temeljne pravice delavcev, naši zbori, ki smo jih ustanovili. Zavedati se moramo tudi, da bo imelo vse informiranje, dnevno informiranje in drugo, ki (nadaljevanje na 5. strani)

Udeleženci proslave Dneva borca

Naš razgovor

Ni slučaj da VIDO HROVAT, ki sem jo povabil k današnjemu razgovoru, poznam jo že od otroštva. V šali sem ji rekel? »Vida, pridi, boš dala izjavo za tisk!« Seveda ji ni bilo treba dolgo prigovarjati. Za razgovor sem jo izbral zato, ker je v Tosami že dolga leta, poleg tega pa je bila med okrevanci na morju v predsezoni.

Bil je to eden od pogovorov, ki je tekkel kar se da sproščeno, kot sem že rekel, njo poznam že od otroštva, ona pa mene še kot dojenčka. Doma je z Gradišča pri Lukovici in še vedno stoji majhna lesena kočica-mežnarija. Njen oče je bil zelo točen pri zvonjenju. Po njem bi lahko uro nastavil in vidi se da ima nekaj njegovega tudi Vida sama.

V Tosami sem od 9. 7. 1947 leta, torej 25 let. Takrat nas je bilo, se mi zdi, okrog 180 delavcev. Delala mi zdi, okrog konfekciji, tam kjer je zdaj tkalnica ovojev.

Gledala si vsa ta leta razvoj tovarne, imaš morda občutek, da je del tega tudi tvojega. V petindvajsetih letih je tudi nekaj tvojega denarja ostalo v tovarni.

Kar nekako uživam, ko vidim to rast. No, plače niti niso bile tako slabe. Seveda pa smo klub temu morali gospodariti tako, da je nekaj ostalo tudi za rast tovarne. Zaradi tega se čutim kar malo zapostavljeno, ker nas »stare mačke« malo v stran odrivajo, mladina ima danes veliko več veljave.

Vida, se ti mogoče zdi, da je to zaradi tega, ker je razvoj tovarne prinesel kruha tolikim mladim in so zaradi tega v večini. Mogoče zaradi tega ta občutek?

No ja, to je verjetno res, toda vseeno smo preveč odrinjeni. Po tolikih letih garancije niso naše moči več take kot treba in zaradi tega včasih ne dosegamo takih učinkov, pa nas zato malo postrani gledajo.

Zdi se mi, da bi ji dal kar prav. Vsaj nekaj pa storimo za starejše delavce in delavke. Vsako leto jih nekaj gre na okrevanje na morje, da bi si vsaj malo oddahnili z vsakdanjega delovnega tempa.

Bila sem v Novigradu, letos že drugič. Že predlanskim sem bila in kar presenečena sem bila, ko sem šla letos spet. Imeli smo res lepo vreme, pa tudi sicer je v Novigradu zelo dobro — kar se tiče hrane in postrežbe. Tudi okolje je lepo. Kar prijetno je s starejšimi sodelavci malo poklepetati, nasmejati se v zaslužnem brezdelju. Vsak od nas je zadovoljen in srečen, da je izbran za okrevanje, tako imamo občutek da le nismo povsem pozabljeni, da le niso pozabljeni naši želji.

Ob tej priliki bi se, seveda v imenu vseh, zahvalila za pozornost vodstvu podjetja. Res, vsi smo hvaležni za to pozornost!

stroja, pa smo delali, z veseljem in voljo. Saj danes tudi delamo z isto voljo, toda kar je preveč, je preveč. Mislim na vročino, »kuhanje« smo od takrat, ko pridemo na delo, pa do konca »šihtas«, Zadnji čas je, da se nekaj uredi, saj se sploh ne da delati v takih pogojih. Pravzaprav delamo samo še z voljo, da premagujemo vse ostalo.

Med seboj se dobro razumemo, sicer pride kdaj do kakšnih malenkosti, to pa ni vse skupaj nič.

Že ko sva pogovor končala mi je rekla:

Se premalo kritizirala to našo vročino!

No Vida, imej upanje, pa tudi ostale delavke v oddelku. V načrtu je majhno povečanje oddelka in se boste drugo leto zelo verjetno že lahko hladile v prostoru, medtem ko bo zunaj vročina.

Nekako v sredini razgovora, kjer sva govorila o rasti podjetja, sem jo vprašal: »Si mogoče mislila, ko si prišla v tovarno, da bodo tudi tvoji otroci delali v Tosami?«

Ne, na to pa res nisem pomislila, no zdaj pa je res tako. Torej je tudi nekaj mojega deleža, da sta hčerki dobili delo prav tu.

Zahvaljujem se ji za povedano, obenem pa ji želim še dosti zdravja in da bo dočakala klimatske naprave v oddelku. Še prenekateri dan bo lahko delala med nami.

MiD

Še vedno ...

nadaljevanje s 4. strani)

ga dajemo samo negativne posledice, še večje nezadovoljstvo delavcev, ko zaradi informacij, ki jih imajo lahko presojujejo pravilnost — nepravilnost odločitve, nemorejo pa vplivati na odločitve, ker ne vedo o čem se bo odločalo temveč samo o čem se je odločalo.

Bolj resni moramo biti pri imenovanju oz. sestavi komisij, ki jih imenujemo predvsem kadar je treba pripraviti predlog za urejanje odnosov na posameznem področju kot so: nagrajevanje, samoupravna organizacija, ustanavljanje in sistematiziranje delovnih mest ipd. Pri tem bi morali paziti predvsem na strokovnost, na poznavanje obravnavanega področja odnosov in na zastopnost enot in služb.

Pri sklicevanju sej samoupravnih organov pa moramo misliti predvsem na informiranost vseh pred sklepanjem, ki ima za posledico pravočasno razmišljanje o stvari, priprava predlogov po službi, ki je predlog dolžna pripraviti in seveda dobre odločitve; ter kratke seje!

Tone Dolenc

Hotel sem jo malo povprašati o srečnem dogodku v njenem življenju. Kar zdelo se mi je, da je to preselitev v novo stanovanje v Domžalah, v tovarniški blok. Še se spominjam njegove črne kuhinje doma, spominjam se, kako so nosili vodo v »banjki«, ker vodnjaka niso imeli, hiša pa je v strmih pod cerkvijo.

Najbolj srečna v življenju sem bila ko sem se selila v Domžale. To je bil zame eden najsrečnejših trenutkov.

Kdaj si se preselila v Domžale?

Tega je že enajst let. Z Gradišča je bilo precej daleč do tovarne, pa tudi samo stanovanje je bilo komaj za življenje primerno. V novem stanovanju sem se počutila kot na novo rojena.

Petindvajset let si v tovarni, zdaj si v oddelku filtrov za upravljalno stroja. Zanima me, in bralce tudi, kako se počutiš v tem oddelku? Kako delate, znano je, da posebno poleti vlada velika vročina, kako zmorete delati v takih neugodnih razmerah?

Pri filtrih sem že devet let. V začetku, kaj v začetku, bila sta dva

GOSTOLJUBNI BOHINJ

Je res, kar piše v naslovu? Da, kar se tiče mladinskega doma, ne pa vremena. Dolžan sem vam še odgovora: »Komu in zakaj je bil Bohinj gostoljuben?«

V Bohinju je bil namreč seminar o vlogi družbeno političnih organizacij v naši družbi, ki sta ga organizirala OK ZKS in OK ZMS Domžale za mladince komuniste in nekomuniste. Iz naše tovarne smo bili: Anuš Franci, Žebovec Olga, Cillka Ferlič, Marta in Milan Drčar. Poleg nas so bili še iz Prevoja, Slovenjalesa, Mengša, Toka, Univerzala, Mlinostroja ter iz samega predsedstva mladine v Domžalah. Seminar je trajal dva dni, in to 30. junija in 1. julija 1972. Prvi dan je predaval prof. dr. Božidar Debenjak o našem razumevanju Marxa do leta 1948 in po tem letu. Razhajanje je povzročil Informbiro in in takrat smo ubrali tako svojsko pot v socializem, ki mu na svetu še ni podobnega. Govoril je tudi o kapitalizmu, o njegovem zgodovinskem pomenu in ukrepih, ki jih izvaja, da je še vedno vodilna sila v svojih državah. Seveda, če bi to hotel na dolgo govoriti o vsem, kar je povedal, bi bila TOSAMA premajhna. Vsekakor zelo, zanimivo predavanje, da je kar škoda, da nas je bilo tako malo na tem seminarju.

V popoldanskem delu sta govorila Skok Aleksander, sekretar občinskega komiteja ZKS Domžale in Drmal Andrej, predsednik izvršnega odbora SZDL Domžale, ki pa sta v svojih predavanjih ostala preveč v organizacijskih okvirih obeh organizacij. Povedala sta tudi veliko o delu organizacij, po moji sodbi še vedno premalo.

Drugi dan še vedno ni posijalo sonce, na gladini jezera so še vedno odsevali težki oblaki, ki so obetali samo dež.

Ta dan dopoldne je govoril republiški poslanec Franci Gerbec in sicer o socialnem razlikovanju. Izredno slikovito je prikazal, kaj je prava prava socialno razlikovanje, kje ima svoje korenine. Dejansko ta problem ne more biti čez noč rešen. Ni vse neupravičeno bogatstvo, tu je še kup perečih problemov, ki so zgodovinsko pogojeni, če gledamo celotno Jugoslavijo. Delavski sinovi se čedalje manj vpisujejo v šole, s tem pa je krog zart. Kako iz nje? Kako iz še nedavno, takorekoč feudalne ureditve narediti skok v socialistično družbo. To so procesi, ki so zelo težki in se ne da urediti kar čez noč.

V razpravi smo govorili tudi o stanovanjskih problemih. Zakaj mora delavec odniti za zemljo 8 — 9 milijonov, predno zasadi lonato za svoj dom. Res, komunalno

urejeno zemljišče mora biti (vodovod, kanalizacija, ceste, javna razsvetljava), toda še vedno se mi poraja vprašanje, je res delavec, ki si gradi hišico, obenem pa melje močnik, dolžan vse to plačati sam? Kam gredo vendar vsi prispevki, davki in vse ostale dajatve? Dobro, urejemo to vprašanje, ampak tovariši, do kdaj bomo samo »urejevali«?! Torej, to je vprašanje, ki zanima mlade, kajne! Diskusija je tudi vedno dobrodošla.

V popoldanskem delu pa sta bila govornika, če kar tako rečem,

podpredsednik občinske skupščine Černe Jakob in Zajc Ivanka, vodja občinske službe za plan in analize. V tem delu smo sicer dobili nekaj odgovorov tipično domžalski problem. Reševanje tega problema bi zajedla v preobrazbo takorekoč celotne jugoslovanske ekonomike.

Vsekakor zanimive teme, samo škoda, da se jih ni več udeležilo tega seminarja. Mogoče bi take teme v obliki predavanj bilo dobro organizirati tudi v podjetju. Ideja ni slaba.

MiD

Naša želja je vzpon na Triglav

Pobožna želja vsakega našega planinca je, da bi se vsaj enkrat povzpeli na Triglav. Če ste se že odločili, da boste šli v planine, ne bodite preveč vneti, če niste vajeni hoje navkreber. Vedite, da morate misliti tudi na težavnostno lestvico hoje v gorah; ločiti morate navaden sprehod od plezarije. Velikokrat namreč ni toliko pomemben cilj, marveč katero pot boste izbrali do cilja. Za to pa potrebu-

ne boste, posebno, če niste izkušeni planinec, prehitro izgubili veselja do planin. Toraj, če niste vajeni planin, se na pot ne odpravljajte sami. Mnogo varneje je, da greste na skupinski izlet.

Mogoče vas bo zanimalo, da so prvi planinci zlezli na Triglav natančno pred 194 leti. To so bili Bohinjci: Luka Korošec, Matevž Kos in Štefan Rožič. Dne 26. avgusta 1778 so stopili na vrh Triglava. Ta

Zakaj nazaj, nazaj v planinski raj (na sliki Triglav)

jete natančne informacije. Zvedeti morate kako naponna je pot, koliko časa boste hodili do cilja, kje so med potjo, planinske postojanke itd... Nikar se ne prenačite, da

datum je zapisan, mogoče pa so že preje bili na vrhu divji lovci ali pastirji, kar je tudi skoro gotovo, le da nikjer zapisano ni. Med takratnim dostopom na Triglav in

današnjim, je gotovo velika razlika. Predstavljati si moramo, da tedaj ni bilo planinske opreme in nobene nadelane poti, čeravno morash še danes imeti za vzpon na vrh precej plezalne sposobnosti.

Cigave so bile včasih naše gore? Nemško—Avstrijski Alpenverein je proglasil Triglav za svojega rodnega čuvanja na poti do Jadranskega morja, pa čeravno so že stari Slovani, naši pradedje, čistili Triglav kot nekaj božjega. To, da so si Nemci prisvojili slovenski Triglav, je hudo jezilo Jakoba Aljaža, župnika na Dovjem. Za 1 goldinar je kupil od dovške občine svet na vrhu Triglava in na njem v avgustu 1895 postavil na lastne stroške imenitno opremljen železni stolp. Vanj je postavil celo dva kuhalnika na špirit ter barometer. Nemci so bili na moč jezni, saj jim je pred nosom Slovenec pošeno zagodel. Do takrat je bila njihova najvišja postojanka v tem pogorju namreč sedanja Planika—tedanja Maria Teresia Hütte. Zatevali so, da Aljaž stolp poruši, pa še 100 goldinarjev kazni plača. ker si je dovolil to nesramno dejanje, po njihovem mnenju, na nemških planinah. Prišlo je celo do pravde, zmagal je Aljaž. Spomenik pa še danes stoji na našem najvišjem vrhu, le da kuhalnikov ni več noter. Na žalost mora biti še žig priklenjen na verigi, da ga kdo ne odnese. Kasneje je Aljaž podaril stolp slovenskemu planinskemu društvu. Slovensko planin-

sko društvo je staro 79 let. Ustanovitelji društva so bili Hauptman, Korenčan in Škof. Ko so bili poleti leta 1892 na vrhu Stola, so se ujezili, ko so zagledali nemške napise. Poleg tega so nemška in avstrijska planinska društva gradila v naših planinah svoje planinske postojanke. Trojica je sklenila, da ne bodo odnehali, dokler ne bodo imeli slovenskega planinskega društva. In res so 27. februarja 1893 ustanovili slovensko planinsko društvo. Prvo leto ustanovitve je imelo 225 članov, sedaj pa jih je že skoro 70 tisoč. V slovenskih postojankah pa je nad 5.600 ležišč.

Naj vam povem še to, da greste lahko na Triglav iz Trente po široki poti (mulatera) do Zaplanje in potem na vrh ali iz Bohinja čez Sedmera jezera, Hribarice, Doliča in Zaplanje na vrh. Te dve poti sta namenjeni planincem izletnikom. Če se pa odločite za pota iz Vrat čez prag ali po Tominškovi poti ali čez Kot, na Vodnikovo kočjo ali kakšno drugo iz Kredarice ali Planike na vrh, bo to za vas, če planinstva niste vajeni, huda preizkušnja, saj se boste morali spoprijeti tudi s plezarijo. Zato vam svetujem, če se boste podali na Triglav, pojdite na pot z izkušenimi planinci.

Toliko o našem očaku Triglavu. Zato pa le korajžo, pa preudarnost in pot pod noge ter nasvidenja na vrhu Triglava.

C. Z.

...in smrečica na vrhu, ko je bil zabiti zadnji žebelj

s čopiči in lakom. 40 kg laka je bilo nanešeno na zunanije stene obeh koč. Veselje in volja nekaterih sta bila resnično neizčrpna in zato so kočje sedaj na red za vas, ko boste na dopustu v njih.

Morda ne bo odveč, če ob koncu svetujem, da se spominte ob dopustnih dnevih na red in čistočo v koči — to je odraz kulture in odnosa do soljudi.

I. K.

15.000 žebeljev!?

Skoraj leto bo že odkar so se pokazale okvare na naši koči na Veliki planini in organizirali smo akcijo za njeno obnovo. Nekaj članov kolektiva je bilo voljnih, da, če glede na pogoje dela, to tudi napravijo.

V jeseni smo dobavili iz štajerskih hribov škodle, katere smo čez zimo ustrezno obdelali in impregnirali, jih pod precej nenormalnimi pogoji spravili na planino — kako bom raje zamolčal, ker bi se verjetno še kdo smejal, zato naj bo za to prikrajšan. 80 butar ni malo in poldrugi meter snega tudi ne.

Junija je bila stvar »zrela« in naša Irenca je dobila novo streho ter novo barvo. Zato je bilo treba 3.600 krat žagati, obrezovati, zabiti okoli 15.000 žebeljev, biti 4 dni na lestvi pod neusmiljenim soncem od 6 ure zjutraj do 8 ure zvečer. Toda naloga je bila opravljena tik pred dežjem.

Potem se je začelo delo pri tleh

Takole je potekalo delo

Zaslužena zmaga

0 : 2

V bolj hladnem kot toplem sobotnem popoldnevu sredi meseca julija sta se na tranvsnatnem in razmočenem nogometnem igrišču v Dobu predstavili popularnemu domačemu nogometašu »Zoficu«, ki je tokrat prevzel odgovorno in težko nalogo sodnika, elitni enajstorici »SUHI — DEBELI« iz naše tovarne, ki se vsako leto srečata v tem popularnem nogometnem derbiju, ki je poln »duhovitih« akcij, »nogometnega« znanaja, »spretnosti« in »golgeterskih« sposobnosti.

VABILO!

Prijatelje zanimivega nogometa vabimo, da si v soboto 22. julija ob 17³⁰ uri na nogometnem igrišču v DOBU ogledajo tradicionalno nogometno tekmo:

DEBELI : SUHI

Debeli se niso dali suhim, rezultat je zgovoren

Že samo ime pove, da se igralci posameznih ekip razlikujejo med seboj v glavnem po telesni teži. V ekipi »suhih« so nastopali igralci čigar telesna teža obremenjena tehtnico le izpod 80 kg — nasprotno pa so igralci debelih krepko presegli to »magično« mejo. Značilno za debele je tudi to, da so že vsi po vrsti več ali manj srečni »predstojniki« zakonskih zvez in družin. (Glede na ugotovitve dolžine pasu velja pripomniti, da se je vsem »debelim« vidno dvignil ali bolje rečeno razširil življenjski standard).

Po teh vidno različnih telesnih dimenzijah sta obe ekipi pričeli z igro.

Takoj po začetnem udarcu, ki so ga izvedli predstavniki suhих, na mokrem igrišču je žoga postala mokra, težka in spolzka. V vratarjevi provinci pa je na obeh straneh bilo zadosti mastnega blata, ki je vsakemu vratarju garantiral, da

se tudi ob najbolj »držni« paradi ne bo poškodoval.

Toda tudi to ni rešilo vratarja »debelih«, da ne bi v prvem polčasu dvakrat »efektivno« kapituliral. Vodstvo »suhih« z 2:0 iz prvega polčasa je napovedalo katastrofo nasprotne enajstorice.

5 : 2

Takoj po začetku drugega polčasa se je videlo, da tudi »debeli« niso od muh. Kljub visoki telesni teži, ki so jo kot parni valjar kotalili proti nasprotnemu голу so kmalu rezultat izenačili in nato suhim zabili še tri dodatne gole, ki so zgovoren dokaz, da človek — športnik, ki stopi v zakonski jarem ni za odpis, pač pa se še mnogo česa nauči, na primer, zabijati gole mladim, lahkim, lepim in hitrim atletom.

Po končani tekmi je v imenu

tovariša direktorja tov. Babnik predal okusni in lepo izdelani pokal v roke predstavniku moštva »debelih« z besedami, da naj se moštvi tudi v prihodnje odključeta z borbenostjo, požrtvovalnostjo in vročo željo, da dokazeta svojo »premoč«.

Vsa dejstva velikega derbija je ovekovičil na svoj filmski trak neutrudljivi Dušan Borštinar kot vnet zagovornik amaterske filmske umetnosti. Vsi (igralci in gledalci) že sedaj nestrpnno pričakujejo novo matinejo tega nogometnega spektakla.

Gledalci, ki so z glavnim navijanjem bodrili svojo ekipo so po končani tekmi bili ravno tako kot igralci deležni steklenice toplega in razgretega piva »Union«.

Vsem pa se je po tekmi poznalo, da živijo v držbi, ki prednjači z nelikvidnostjo, kajti vso po vrsti so se vračali naravnost na svoje domove s komentarji, da »ena lastovka še ne prinese pomladi«.

Rozman Štefan

Novi samoupravni organi poročajo

DELAVSKI SVET

Člani tega organa se še niso sestali.

POSLOVNI ODBOR

Ta pa se je sestel trikrat in sklepal o naslednjem:

— 14. 7. 1972

Po krajši razpravi izvolil predsednika tov. Cerarja Ivana in njegovega namestnika tov. Rozmana Janeza.

Poslušali so poročila o opravljenih službenih potovanjih ter odobrili nova potovanja.

Obravnavali, pregledali in poslušali poročilo o delu in nagrajevanju naših trgovskih zastopnikov, nato pa sprejeli sklep, da se nov predlog nagrajevanja oz. nova tabela, katero so dobili v pogled, potrdi in sprejme.

Bili seznanjeni s poročilom komisije o izidu internega natečaja ?-?!?!?!-!

— 19. 7. 1972

Po dolgi razpravi potrdili z zadovoljstvom polletni obračun.

— 28. 7. 1972

Sprejeli sklep, da se cene tkalških storitev TP Senožče povečajo za 1 m gaze na 0,58 din, 1 m tetra na 1,90 din, za mitja pa ostane ista cena.

ODBOR ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA

se je sestel enkrat in sprejel naslednje sklepe:

— 14. 7. 1972

Izvolili so predsednika in sicer tov. Ogorevc Ivanko, tov. Pavliča Andreja pa so imenovali za namestnika.

Glede na sporočilo »Menze IN-DUPLATI« Jarše, da se topli obrok malice podraži iz 3,40 din s kruhom na 4,50 din brez kruha, so sprejeli sklep, da regres za toplo malico ostane na isti višini, prispevek posameznika pa se poviša za 1,10 din.

Bili so še mnenja, da podražitev stopi v veljavo s 15. 7. 1972 ne pa s 1. 7. 1972, kot je dala predlog menza.

Odbor opozarja vse člane kolektiva, ki še niso sredstva oz. posojila odobrenih za gradnjo stanovaljskih hiš 1971/72 izkoristili, da to čim prej store, najkasneje pa do konca septembra letos.

Ugodili prošnji tov. Petkovića Vladimiriya — vodje kontrolne službe, s katero je zaprosil za sporazumno prenehanje delovnega razmerja.

PREDSEDSTVO ZBOROV DELOVNIH LJUDI

je že imelo prvo redno sejo, in sicer:

— 20. 7. 1972

Najprej so izvolili šest predsednikov vseh zborov.

Zaupnico predsednika so dobili:

Belilnica in mikalnica
tov. Dolenc Viljem
Filtri
tov. Drčar Milan
Konfekcija
tov. Rojc Lojzka
Tkalnica gaze in pripravljalnica
tov. Volčini Stane
Tkalnica ovojev
tov. Pirnat Vinko
Uprava in pomožni obrati
tov. Volkar Ivan

Zaradi koordinacije dela med zbori se je čutila potreba, da se občasno sestajata tudi predsedstva, zato je skup predsedstev predlagal za predsednika teh predsedstev tov. Borštjanja Dušana.

Pod drugo točko dnevnega reda so razpravljali o polletnem obračunu.

Ob kraju pa so bili še seznanjeni, o čem bodo na svojih sestankih razpravljali sklepali in odločali.

Tinca c.

so na dopustih. V mesecu poročanja so se tudi cene našim artiklom izboljšale, vendar niso vplivale na dosego plana, ker se je istočasno tudi povečal plan proizvodnje.

Proizvodnja cigaretnih filtrov je planirana v polnih izmenah, a od vseh oddelkov najslabše dosežena. Vzroki so v pomanjkanju delovne sile, v popravilu in okvarah strojev. Pri proizvodnji v polnih izmenah je gotovo večje število okvar. Razumljivo je, saj stroj, čeprav avtomat, enako kot človek potrebuje počitek če hoče kvalitetno delati.

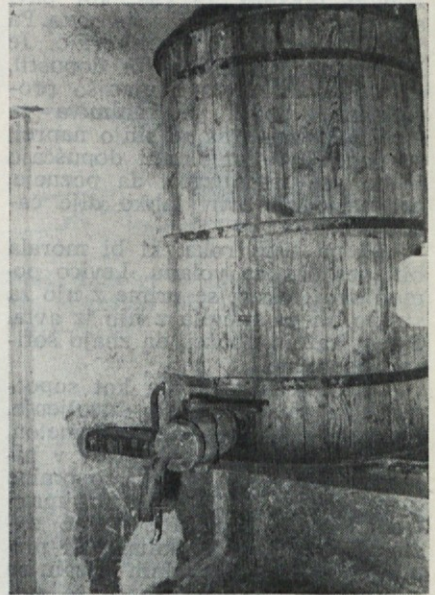
S. E. — M. D

Proizvodnja v juliju

Oddelek	Enota mere	%
1. Trakotkalnica	000 vot	95
2. Tkalnica šir. tkanin	000 vot	96
3. Belilnica — vlaknine	kg	94
4. Mikalnica	din	96
vložki	pkt	105
5. Konfekcija	din	94
6. Cigaretni filtri	000 kom	87
cigaretni filtri	din	87
SKUPAJ:	din	92

stavlja zahtevo po tem artiklu, čeprav se že delno preusmerja na prodajo cik—cak vate, za katere izdelavo je potrebno manjše število delovcev. Vzrok, da je povpraševanje po navadni sanitetni vati (ročno pakirani) veliko, je v nižje postavljeni prodajni ceni. Gotovo je to osnovna napaka, ki se pa trenutno ne da, ali pa vsaj težko popravi. Proizvodnja damskih vložkov je potekala v dveh izmenah tako kot je bilo planirano.

Konfekcija bi plan proizvodnje po vsej venjetnosti izpolnila če bi imela dovolj pomožnega materiala. Dobave materiala kasnijo in tako ni mogoče sproti koncu meseca izdelati vsega. Oddelek je v času počitniške prakse sprejel določeno število ljudi — mladine, ki pridno nadomešča manjkajoče delavce, ki

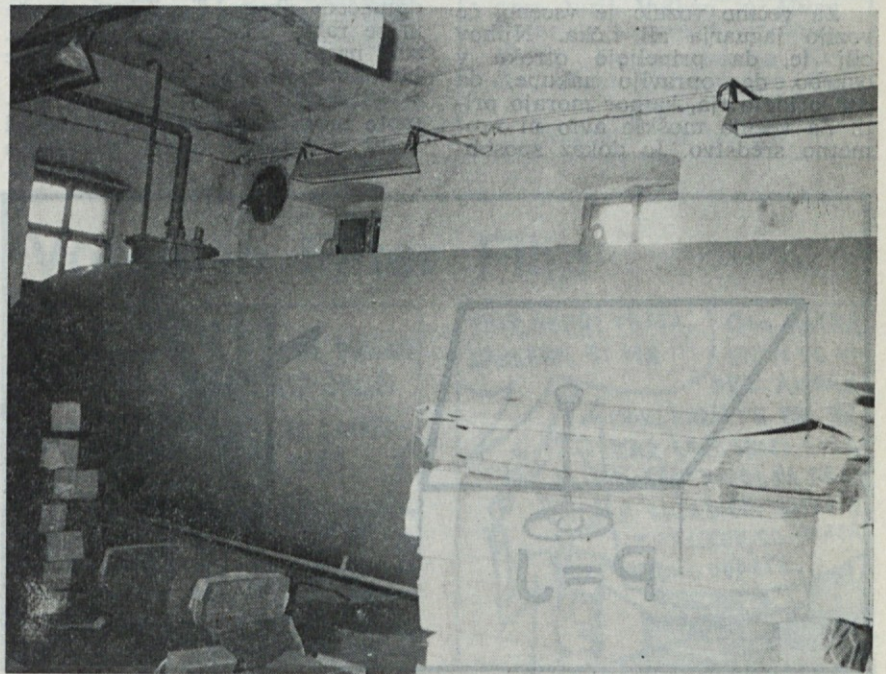

V temle sodu kuhamo »naše« lepilo za filtre

Nizka proizvodnja v trakotkalnici je posledica ustavitve strojev. Ustavljene so bili predvsem stroji, ki izdelujejo tiste dimenzije ovojev, katerih je trenutno nekaj več na zalogi. Delni vzrok manjše proizvodnje je tudi v izkoriščanju letnih dopustov. Kvaliteta preje se je izboljšala, vendar še ni najboljša. Ovoje evidenčno vodimo na dva načina. Prvi nam prikaže proizvodnjo konfekcije (pakiranje). Količinska razlika med obema načina kontrole proizvodnje ovojev je velika in ustvarja nesorazmerje. Tudi samo planiranje ovojev je zato oteženo. Čimprej bi bilo potrebno urediti tehnološki proces tako, da bodo tkani ovoji sproti merjeni in takoj tudi konfekcionirani.

Avtomatska tkalnica je imela v mesecu poročanja večje število menjav artiklov. Plan proizvodnje ni bil dosežen tudi zaradi sezone dopustov. Naš kooperant Tkalnica Senožeče prav tako ni izpolnil operativnega plana.

Pomanjkanje delovne sile je tudi glavni vzrok neizpolnitve operativnega plana v oddelku mikalnice. Če pri sestavljanju plana je bilo sicer sprejel manjše število mladine med počitniško prakso, ki so le delno nadomestili manjkajočo delovno silo. Povpraševanje po vseh vrstah sanitetne vate je veliko in ker ni zalog je mogoče izdelovati večje količine tega artikla. Komercialni sektor vstraja in po-

Cisterna za triacetin smo dolgo pričakovali — izpolnila je vse naše obete

Poletno razmišljanje voznic

Gospodarji cest so moški še od nekdaj. Toda časi se menjajo in moški današnjega časa naj se zamislijo, predno izpustijo kakšno trpko na račun voznic.

Vsaka prava ženska prizna moškimi lastnostmi tovarništva. Hišna dela opravljajo izjemno natančno in še tako nepripravnega lahko vplejete v delo na vrtu, za ruvanje plevela.

A opazujemo jih pri ravnanju z avtomobilom. Višek sreče doživljajo, ko perejo pravkar kupljeni avto. Izgube občutek za čas, kot pavi stopicajo okoli zbrisanega avta. Pa jah pogledajte kako, prehitvevajo. Je kje kakšen moški, ki bi dopustil, da ga prehitijo avto z manjšo prostornostjo? Sploh je zanimiva ta moška lastnost, da se silijo naprej, se pode kot jim oktani dopuščajo in to vse samo zato, da pozneje, pri naslednji oviri lahko dlje čakajo...

Ali pa tista roka, ki bi morala biti ves čas na volanu. Levico pomoli skozi okno, se prime z njo za streho ali pa binglja z njo iz avta. S tem kažejo ubožci, da znajo šofirati enoročno.

Oglejmo si moškega kot sopotnika, ki ima vozniško dovoljenje. Se kar dobro vzgojen, pameten, normalen moški, se sprevrže v histrično pošast, ki sika opomine prav takrat, ko jih je najmanj treba. Ko prestavljate, redno zastoka, češ da je prekmalu ali prepozno, zviža se v čudnih pozah, se privzdiguje, zajema sapo, se popolnoma spoti in ko ga pripeljeta na cilj, ima občutek, da je bil na smrt obsojeni pomiloščen.

Za večino voznic je vseeno, če vozijo jaguanja ali fička. Njihov cilj je, da pripeljejo otroke v oskrbo, da opravijo nakupe, da pač pridejo tja, kamor morajo priti. Za večino moških avto ni prometno sredstvo. Je dokaz sposob-

nosti, vrednosti moške moči. Prisluhnite njihovemu pogovoru. Opazujte jih, kako se pačijo, če omenite avto pod njihovim nivojem, kako izgovanjajo glagol »potegniti« v smislu pospeškov.

Govoričenja o varnosti na naših cestah je toliko, da se kaj novega že ne da več povedati. Zvito pa jim je treba preprečiti vožnjo avtomobila, ker so množični škodljivci in nevarneži.

Kolovoz

Dan je bil vroč. Njive so bile suhe in so težko čakale prvega dežja. Listje na drevju je izgubilo tisto svojo zeleno barvo, kajti na njem je bila plast prahu. Tudi ptički niso bili tako veseli.

V tej suhi naravi je hitela utrujena Mira proti domu. Hitela je hitro kot vsaki dan. Vedela je: od kar hodi v službo, je mati doma še bolj obremenjena. Mira je bila najstarejša, ostalih pet je bilo še mlajših. Danes se ji je posebno mudilo. Dobila je prvi denar. Mira je vedela, da bo to za mater veliko darilo, saj bo lahko kupila najosnovnejše. Ko je tako hodila po kolovozni cesti in se vzpenjala navkreber, je tudi pomislila na očeta. Ni vedela, ali je doma ali v gostilni. Mira je še bolj trdo stopila po trdem kolovozu.

Kmalu je stopila na domače dvorišče. Pogled ji je obstal na domačem pragu. Tam je stal oče in se rahlo pozibaval, zdaj naprej, zdaj nazaj. Ko jo je zagledal, se je hudobno zasmel.

»Si prišla ti cipa, ti delaš sramoto moji hiši. Nihče iz te hiše ni hodil v fabriko, samo ti, ti«, in

šel s pestmi proti Miri.

Mira se ni premaknila, le svoji pleteni cekarček je trdno držala v roki. Oče jo je naskočil kot razjarjena žival. Cekar je padel na tla. Iz njega je tudi padel mesečni prislužek. Mira se ni mogla skloniti. Vedela je, kaj se bo zgodilo. Oče je začel grabiti po zemlji s svojimi mogočnimi rokami. Ves denar je stlačil v žepu in so počasi dvignil ter z zibajočimi koraki stopil na vaško pot.

Mira ni marala k materi. Stekla je kot ponorela po lesenih stopnicah v zgornjo sobo. Skoraj v strahu je stopila do okna. Videla je očeta, ki se je majal od veje do veje po kolovozu, ki je vodil v vaško gostilno. Zajokala je. Vedela je, da se njihovo življenje ne bo nikoli zmehčalo, da bi bilo prijetno, kot se ta vaški kolovoz ne bo nikoli toliko razmočil, da bi bila hoja po njem mehkejša.

Iz teh misli jo je predramil materin glas: »Mira pridi no, boš jedla, kje pa hodiš danes?« »Ja, takoj matil!« je rekla Mira in tiho stopila v spodnjo sobo. Vso žalost je Mira skrila, kajti vedela je, da je materina rana že dovolj velika zaradi očeta.

Jana V.

Nagradna križanka

Za zadnjo nagradno križanko sta prispeli le dve (2) rešitvi zaradi izredno težke križanke.

Uredniški odbor je sklenil, da se celotni znesek 60 N din podeli na dva enaka dela, zato prejmeta po 30 N din:

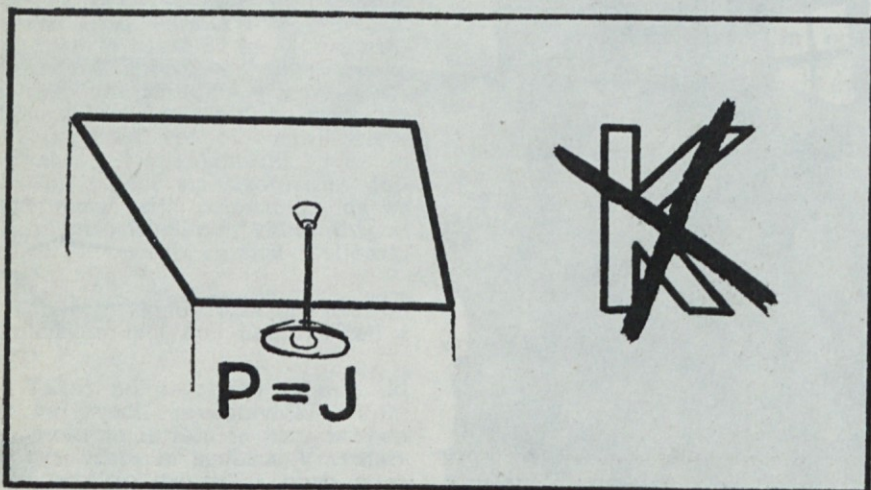
SIARD Eka in
KUHAR Danica,

ki sta edini poslali rešitev.

Obema čestitamo!

Dopisujte v
TOSAMO

Pravilno rešitev rebusa vam bo pojasnilo zanimivo delo

Kadrovske vesti

Od 12. 8. do 11. 9. praznujejo rojstni dan:

FILTRI:

Kosmač Francka 8. 9., Kump Milka

KONFEKCIJA IN MIKALNICA:

Aleš Marija 15. 8., Brcar Poldka 1. 9., Dolenc Joži 16. 8., Ferlič Cilka 6. 9., Grčar Ivana 31. 8., Kranjc Olga 27. 8., Murič Rozi 8. 9., Pišek Nada 21. 8., Pirnat Ivanka 14. 8., Podbevšek Milka 26. 8., Stupica Franc 5. 9., Sorn Eli 4. 9., Toman Dana 7. 9., Urbanija Irena 9. 9., Vehovec Zinka 25. 8., Zajc Silva 14. 8., Burja Marija 17. 8., Klopčič Avgust 2. 9., Pivec Peter 2. 9., Pernuš Janez 11. 8., Sevšek Jernej 15. 8., Pervinšek Ivan 16. 8., Cerar Marta 15. 8., Morela Milka 17. 8., Gaberšek Slavka 25. 8., Drčar Marija 5. 9.

BELILNICA:

Udovč Avgust 16. 8., Planinc Peter 5. 9.

TKALNICE:

Brenčič Marija 24. 8., Černivec Ljudmila 28. 8., Kerč Jože 5. 9., Lavrič Francka 24. 8., Bernot Tončka 9. 9., Sršen Marija 5. 9., Vren-

jak Marija 6. 9., Kerč Franc 5. 8., Prislán Kristina 18. 8.

PRIPRAVLJALNICA:

Arnuš Rozka 28. 8., Lavrič Ljudmila 29. 8., Mihelčič Ivan 30. 8., Pižem Janez 1. 9., Rode Janez 25. 8., Peterka Marija 26. 8.

UPRAVA:

Hribar Angela 5. 8., Zalokar Janez 25. 8., Jerin Miha 9. 9., Cerar Valentina 13. 8.

KOMERCIALA:

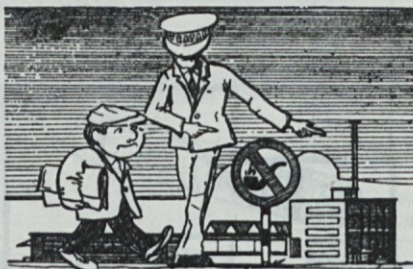
Jeretina Matija 3. 9.

GOSPODARSKO RAČUNSKI SEKTOR:

Obradovič Jela 10. 9., Movrin Slavka 1. 9.

POMOŽNI OBRATI:

Dolinšek Jože 30. 8.

V mesecu juliju se je vrnil iz JLA Svetlin Marjan strojni ključavničar.

Iz podjetja pa je odšla Grimšič Ana.

POROČILI SO SE:

Miš Marija — Krémzer, Kosi Ivana — Soster, Breznik Minka — Habjanič, Rode Ivana — Juvan.

RODILI SO SE:

Selja Ljubici — sin, Peterka Ani — sin, Jeretina Mariji — hči, Frélih Pavli — sin.

KO

Izdaja Tovarna sanitetnega materiala Domžale

Urejuje uredniški odbor:

Zalka Cerar, Rezka Demšar, Mara Juvan — blagajnik, Franc Kerč, Toni Laznik dipl. oec. — korektor, Marjan Merkužič, Miro Pavlič — fotoreporter, Franc Peterlin dipl. ing., Ani Rožič, Ivanka Ogorc, Jurij Vulkan in Milan Drčar — odgovorni urednik.

Tiska: Papirkonfekcija Krško, obrat Valvasorjeva tiskarna

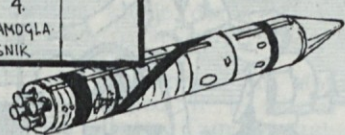
Naklada: 850 izvodov

Vatka Votek in Filter Filip

Nagradna križanka

			RUSKA REKA	SRBSKO MOŠKO IME	PRIPOMO- ČEK ZA NETENJE	SOROD- NIKI	MESTO V BIH	21. ČRKA	SPLAVAR- SKI DROG	ALPINIST ČOP	LJUBLJAN- SKA VELE TRGOVINA	ANTON DERMOTA	PLOSKOVNA MERA	DARILO	
												SPOJINA ALKOHOLA S KISLINO			
									SNEMALNI APARAT DOLGOR. PAPIRE						
										ČRNI PTIČ			POLMER		
													KOHOJNT		
			RDEČI KRIŽ	KONEC POLOTOKA	ČASOVNI VEZNIK	PRVI LETALEC				STARI SLOVANI REVOLUCION BORIS				KIRURŠKI POSEG	
SPORTSKE NOVOSTI		MLADIKA ZA SAJENJE				LJLJ RIMSKA 5					TOVARNA V CELJU GEOMETR. POJEM				
OTOK V JADRANU							TUJE M. IME SPLIT					IZRAST ŽIVALI OCET			
TALISMA PUŠČA			NAGRANA JE KRIŽANKA NE POZNAJE	ITALIJAN. NOGONE- TAŠ	NAJHNA KRAVICA	PRIČA (SRBSKO) MAŠČOBA							NIKALNICA		
VOJAŠKA ENOTA			ŠAVIN BELEŽKA						KONCI POLOTOKOV REKA V ITALIJI			POVRŠIN. NERA AKADEM. KLUB			
ENOTA							KISIK	POTOČNIK IVAN		SARAJEVO VEZNIK			AVSTRJA MESTO OB JADRANU		
PRIPOMOČEK ZA KOVANJE								ORGANI VIDA				DEKA, ODEJA			
SEVER	OČE KINO V LJUBLJANI				4. SAMOGLA SNIK								LUDOLFOVO ŠTEVILO OCENE		
KONJSKA SILA		ŠPANIJA TOV. V KOČEVJU		VRSTA OSEBNIH ANTOMOBILOV						NATRIJ			PARADIŽ HAZARDNI PRIPOMOČKI		
LETALSKI PROPELOR					HITROSTNA VOŽNJA		ZIDARSKI MATERIAL	KRISTAN ETBIN			FILMSKA IGRALKA ŠPELA	EBAN			
PRIPANIK GOTOV			DEL TELESA			ANTON KOSMAČ OTROK BREZ STARŠEV			NADLEŽNE ŽUŽELKE AM. IGRALKA PATRICIA					TOSAMINA KRIŽANKA	
TURŠKI POSEST NIK			LEKARN. KNJIGA FOSFOR											ELEKTR. RIBA	
ODDAJTE REŠITVE DO 20.T.H.	TABLETA							ELEKTRON. INDUSTRIJA LOVEC NA KRTICE		TONA JOD		IGRALNA KARTA			
				POPIVANJE								SESTAVILA DEMŠAR R.	SOGLAS- NIK		
					RAZLIČNA SAMOGLAS- NIKA		REPUBLIKA LITVA GARDNER			MESTO V ITALIJI	PEROCI	KUTINA	REKA V NEMOJJI	NAPRAVA ZA MER. ČASA	
					ITALIJAN. KAMION	KRADLJIVEC RDEČI KRIŽ			NOVINEC V VOJAŠNICI FRANC ORAZEM						
														TONA	
			MLADIN. KNJIGA			VONJAVA						KING GOLE			

